

PAPER

CHET TILLARINI O‘QITISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARINING AHAMIYATI

Solijona Gulnoza Sherzodjon qizi^{1,*}, Qayumov Mirzaakbar Muxsinjon o‘g‘li¹
and Toshboltayev Faxriddin O‘rinboyevich¹

¹Farg‘ona davlat universiteti chet tillari fakulteti 1-bosqich talabasi and ²Farg‘ona davlat universiteti chet tillari fakulteti 1-bosqich talabasi and ³Farg‘ona davlat universiteti Axborot texnologiyalari kafedrasining katta o‘qituvchisi (PhD)

* Solijona@gmail.com

Abstract

Ushbu maqola chet tillarini o‘qitishda raqamli texnologiyalarning ahamiyatini o‘rganadi. Raqamli texnologiyalar ta‘lim jarayonini interaktiv, shaxsiylashtirilgan va samarali shakllarda tashkil etishga yordam beradi. Chet tilini o‘rganish va o‘qitish metodikasi raqamli vositalar orqali yanada qulay va jozibador bo‘lib, o‘quvchilarga keng imkoniyatlar yaratadi. Maqolada onlayn platformalar, virtual sinflar, video va audio materiallar, raqamli lug‘atlar kabi raqamli vositalarning ta‘limdagi o‘rni va foydalari tahlil qilinadi.

Key words: Chet tili o‘qitish, raqamli texnologiyalar, ta‘lim jarayoni, interaktiv ta‘lim, onlayn platformalar, masofaviy ta‘lim, o‘quvchilarga imkoniyatlar, vizuallashtirish.

asosiy qism

Zamonaviy axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta‘lim tizimining barcha sohalariga, jumladan, chet tillarini o‘qitishga ham kuchli ta‘sir ko‘rsatdi. Mamlakatimizda ham bu borada samarali ishlar olib borilmoqda.

Xususan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatdan yangi bosqichga olib chiqish chora – tadbirlari to‘g‘risida” 2021 – yil 19 maydagi PQ – 5117 – son qarori qabul qilingan. Bundan tashqari O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “chet tillarini o‘qitish tizimini takomillashtirish chora – tadbirlari to‘g‘risida” 2021 – yil 6 maydagi kengaytirilgan tarzda otkazilgan 23- son yig‘ilishida chet tillarini o‘rganish uchun yetarli shart sharoitlar yaratish va chet tillarini o‘rganishni ommalashtirish hususida vazifalar belgilab berilgan.

Raqamli texnologiyalarning ta‘lim jarayoniga kirib kelishi chet tilini o‘rganish va o‘qitish metodikasini tubdan o‘zgartirdi. Endilikda an‘anaviy o‘qitish usullari raqamli vositalar yordamida yanada interaktiv va samarali shaklga keltirilmoqda. Raqamli texnologiyalar ta‘limni:

Osonlashtiradi: O‘quvchilar har qanday vaqtda va har qanday

joyda bilim olish imkoniyatiga ega bo‘ladilar;

Shaxsiylashtiradi: Har bir o‘quvchining o‘z o‘rganish sur‘ati va uslubiga mos ravishda bilim olish imkoniyati yaratiladi;

Motivatsiya oshiradi: Interaktiv materiallar va o‘yin shaklidagi darslar o‘quvchilarning o‘rganishga qiziqishini kuchaytiradi;

Global imkoniyatlar yaratadi: Xalqaro ta‘lim platformalariga kirish va chet ellik o‘quvchilar va o‘qituvchilar bilan muloqot qilish imkoniyati mavjud bo‘ladi.

Bugungi kunda chet tilini o‘rgatishda quyidagi raqamli vositalar keng qo‘llanilmoqda: Onlayn platformalar: Duolingo, Memrise, Rosetta Stone kabi dasturlar chet tilini o‘rganishni interaktiv va oson qiladi. Video va audio materiallar: YouTube darslari, podkastlar, audio kitoblari orqali eshitish va tushunish ko‘nikmalarini rivojlantirish mumkin. Raqamli lug‘atlar va tarjima ilovalari: Cambridge Dictionary, WordReference, DeepL kabi resurslar so‘z boyligini oshirish va tarjima qilishda yordam beradi.

Raqamli texnologiyalar o‘qituvchilar uchun bir qator afzalliklarni yaratadi: Darslarni vizuallashtirish: Grafikalar, diagrammalar, video va animatsiyalar orqali darslarni yanada qiziqarli va tushunarli qilish mumkin. Bu o‘qituvchiga murakkab mavzularni oddiy va aniq tushuntirishda yordam beradi.

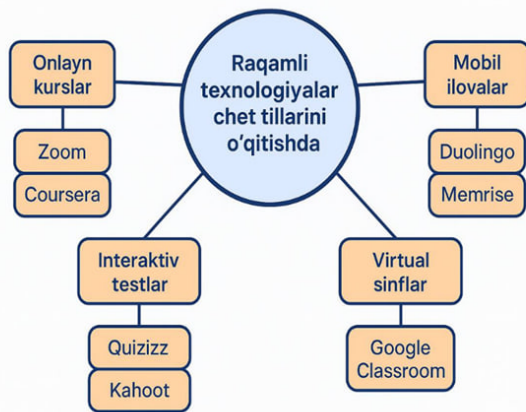

Рис. 1

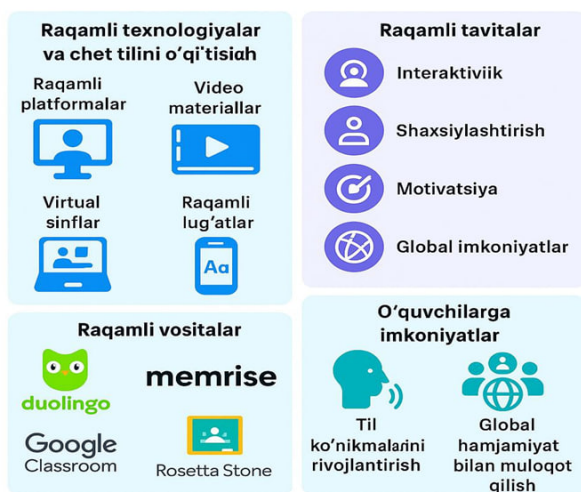

Рис. 2

O'quvchilar faoliyatini nazorat qilish: Raqamli texnologiyalar orqali o'quvchilarning ishlari va darslardagi ishtirokini tez va aniq nazorat qilish mumkin. Bu o'qituvchiga har bir o'quvchining rivojlanishini kuzatishga yordam beradi.

Moslashuvchan dars rejalarini tuzish: Raqamli vositalar yordamida o'qituvchilar zamonaviy va moslashuvchan dars rejalarini tuzishlari mumkin. Bu o'qituvchilarga darslarning sifatini oshirish va o'quvchilarning ehtiyojlariga moslashtirish imkonini beradi.

Masofaviy ta'lim: Raqamli texnologiyalar masofaviy ta'limni samarali va oson boshqarishga imkon yaratadi, bu esa pandemiya kabi noxush holatlarda o'qitish jarayonining uzluksizligini ta'minlaydi.

O'quvchilar uchun raqamli texnologiyalarning imkoniyatlari juda keng. O'z-o'zini o'rganish: Raqamli vositalar orqali o'quvchilar o'z-o'zini o'rganish va mustaqil mashg'ulotlar olib borish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bunday o'rganish usuli o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi. Interaktiv mashg'ulotlar: Chet tili o'rganishda interaktiv materiallar orqali o'quvchilar bilimlarini mustahkamlashadi. O'yinlar va simulyatsiyalar o'quvchilarga real hayotiy vaziyatlarda tilni amaliy qo'llash imkoniyatini yaratadi.

Real hayotiy vaziyatlarda til ko'nikmalarini mashq qilish: Raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilar chet tili muhitida amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladilar,

masalan, xalqaro platformalarda muloqot qilish orqali.

Global til hamjamiyatiga qo'shilish: O'quvchilar raqamli texnologiyalar yordamida global til hamjamiyatiga qo'shilishi va boshqa tilni o'rganayotganlar bilan muloqot qilish imkoniyatini topadilar.

Chet tillarini o'qitishda raqamli texnologiyalarning joriy etilishi o'quv jarayonini tubdan o'zgartirdi va uning sifatini yaxshiladi. Raqamli vositalar o'quvchilarga yangi bilimlarni o'rganishda ko'plab imkoniyatlar taqdim etadi va o'qituvchilarga samarali darslar tashkil qilish imkonini beradi. Kelajakda chet tillarini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yanada kengayib, yangi imkoniyatlar ochib beradi.

Adabiyotlar

1. Toshboltaev, F. U. (2021). The necessity to ensure integration of pedagogical and information technologies in the preparation of future teachers. *European Journal of Research Development and Sustainability*, 2(6), 103-106.
2. Fahriddin, T. (2022). Content of ensuring the integration of pedagogical and information technologies in higher pedagogical education. *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*, 15, 193-197.
3. Tashboltaev, F.O. (2022). Features of improving the methodical training system of future teachers. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 15, 113-115.
4. Тошболтаев, Ф. Ў. (2022). Бўлажак ўқитувчиларда методик тайёргарликни ривожлантиришнинг ижтимоий-педагогик. *Science and innovation*, 1(B3), 615-622.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni organishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatdan yangi bosqishga olib chiqish chora-tadbirlari tog'risida" 2021 – yil 19 maydagi PQ – 5117 – son qarori.